

Eesti-Ma Rahwa

Kalender,

ehk

Läht-Namat.

1808

Alasta peäle, pärrast meie

Isanda Jeesuse Kristuse
Sündimist.

Keiserlikko Ülemade loaga, kes kolide ülle
Larto-Linnas seätud.

Tallinnas,
rukkitud Gresseli Kirjadega.

Pärrast sedda kallist Jeesusse Kristusse
siindimist, on tännawo se Aasta 1808.
Pärrast ma = ilma lomist = 5757

Pärrast Luterusse äige usso illes =
wötmist = = = 292

Pärrast wanna katko = 151

Pärrast sedda kui wäggi Pranburgi
läks = = = 130

Pärrast sedda kui Doompä pöllend 124

Pärrast sedda sure nälja hakkatust 113

Pärrast teist katko = = 98

Pärrast meie armolisfema Keisri ja
Sure Herra ALEXANDER
PABLOWITSE siindimist 31

Pärrast sedda kui ta hakkand wal-
litsema. = = = = 7

~~~~~

Joulo = ja Wastla = päwa wahhel on ;  
7 Naddalat.

## Märkide selletamine.

⊙ Noor = Ku.

⊙ Essimenne werendeel.

⊙ Täis = Ku.

⊙ Wiimne werendeel.

† # Hea aadrit lasta.

⊙ Hea kuppõ lasta.

⋯ Hea arstimisse = rohto wõtta.

✕ Hea kühwada ning istutada.

⊙ Hea lapsi wõõrutada.

✕ Sedda, mis pitkajaste peab kätewama.

→ Hea puid raiuda hõne tarwis.

← Ahjo tarwis.

p. pärrast.

p. l. pärrast lounat.

e. l. enne lounat.

P. Pühha.

~~~~~

Januarius.

Neäri-Ku.

Kristusse Ümberleikamisest. Luf. 2, 21.

1	Kestnädal	Neäri P. Mita Jummal!	
2	Neljasp.	Abel, Set	☉ 1. e. l.
3	Kede	Enof	Kan:
4	Loupääw	Metusala	ge

Jesus Egiptusse maalt. Matt. 2, 13.

5	Pühhap.	P. pärrast Neäri	külm
6	Esmasp.	3 Kuninga Pääw	☉ ja
7	Teisip.	Julianus	☿
8	Kestnädal	Erart	☉ 0, p. l.
9	Neljasp.	Peatus	felge
10	Kede	Paawli Pääw	tae:
11	Loup.	Ewraim	was.

Jesus 12 aasta wauna. Luf. 2, 41.

12	Pühhap.	1 P. pärr. 3 K. P.	☉ Linn:
13	Esmasp.	Hilarins	me:
14	Teisip.	Welika	saddo
15	Kestnädal	Tiril	☉ 5, p. l.
16	Neljasp.	Kisbregt	kan:

Set Kuul on 31 Päwa.

17	Kede	Pönnise Pääw	ge
18	Loupääw	Alfel	☿ kül:

Pulmad Rana-Linnas. Joann. 2, 1.

19	Pühhap.	2 P. pärr. 3 K. P.	ma:
20	Esmasp.	Waab. Sebaf.	ga.
21	Teisip.	Neto	☉
22	Kestnädal	Wintsent	☉ 8, p. l.
23	Neljasp.	Lotta	Lunt:
24	Kede	Timoteus	☿
25	Loup.	Paawli. Ambre	me:

Pealiskust Kapernauma Linnas. Matt. 8, 1.

26	Pühhap.	2 P. pärr. 3 K. P.	☉
27	Esmasp.	Kristostom	
28	Teisip.	Karel	sad:
29	Kestnädal	Samuel	☿
30	Neljasp.	Udelgund	do.
31	Kede	Anno	☉ 5. e. l.

12 mal selle ku päwal tousel päike kello 8 ning ühhe pole tundi, lähkäs alla, kello 3 ning ühhe pole tundi. Pääw on piti 7 tundi ja 6 17 tundi.

1 Loupääw | Pirrit | Käl:

Wina: mäest. Matt. 20, 1.

2 Pühhap.	9 P. e. K. III. P. Küünla P.	
3 Esmasp.	Hanna	mad
4 Zeispääw	Weronika	ilmad
5 Kestnääddal	Agata	lum:
6 Neljasp.	Zio	☉ 9. p. l.
7 Kede	Rikart	me:
8 Loup.	Käsperdina	☿ sao

Kälwi: Mehhest. Luk. 8, 4.

9 Pühhap.	8 P. e. K. III. P.	ja
10 Esmasp.	Kolastika	tuiso:
11 Zeisp.	Edo	ga.
12 Kestnääddal	Eulalia	Par:
13 Neljasp.	Penigna	ras
14 Kede	Walentin	● 10. e. l.
15 Loup.	Wauстина	☿

Pimme Tee: äres. Luk. 18, 31.

16 Pühhap.	Paasto Pühha	külm
17 Esmasp.	Aleksander	ja
18 Zeisp.	Wastla Pääw	☼ enna:
19 Kestnääddal	Zuhla Pääw	mie:
20 Neljasp.	Eigarius	te
21 Kede	Jesaias	☿
22 Loup.	Petri Pääw	☾ 2. p. l.

Kristusse Kiusatamisest. Matt. 4, 1.

23 Pühhap.	1 P. Paastus	fel:
24 Esmasp.	Serenus	ge
25 Zeisp.	Maddise P.	tae:
26 Kestnääddal	Wiktor	☼
27 Neljasp.	Nestor	was.
28 Kede	Leander	
29 Loup.	Iustus	☉ 3. p. l.

16mal selle ku päwal touseb päike kello 7, läh:
hää alla, kello 5. Pääw on 10, ö agga 14 tun:
di pitk.

Martius.

Paasto: Ku.

Kananea Paesest. Matt. 15, 21.

1 Pühhap.	2 P. Paastus	
2 Esmasp.	Medea	Wäh:
3 Teisp.	Pers	†
4 Kestnaddal	Adrian	he
5 Neljasp.	Angelus	kulm
6 Nede	Kotwrid	† ja
7 Loup.	Perpetua	7. e. l.

Sest kes kurratist waewatud. Luk. 11, 14.

8 Pühhap.	3 P. Paastus	lum:
9 Esmasp.	4 P. Paastus	me
10 Teisp.	Mileus	∴ sad:
11 Kestnaddal	Konstantin	do.
12 Neljasp.	Krefor	†
13 Nede	Ernestus	Peh:
14 Loup.	Sakarias	

5000 Mehhe Sõdmisest. Joann. 6, 1.

15 Pühhap.	4 P. Paastus	● 3. e. l.
16 Esmasp.	Kert	med

Sel Kuul on 31 Päwa.

17 Teisp.	Truto	ja
18 Kestnaddal	Willeminus	
19 Neljasp.	Kabriel	niis:
20 Nede	Pent	†
21 Loup.	Kawael	

Jesus kinnidega wiisatub. Joann. 8, 46.

22 Pühhap.	5 P. Paastus	
23 Esmasp.	Liits	D 7 e. l.
24 Teisp.	Kasimir	
25 Kestnaddal	Paast. Mär. P.	ked
26 Neljasp.	Immanuel	
27 Nede	Kustaw	il:
28 Loup.	Kideon	

Kristusse sisse: sõtmisest. Matt. 21, 1.

29 Pühhap.	6 P. Paastus	
30 Esmasp.	Udonias	6. e. l.
31 Teisp.	Tetlaus	mad.

10mal selle ku päwal touseb päife kello 6, läh
hää alla kello 6. Päaw on 12, ja d 12 tundi
pikk.

Aprillis. Jüri = ehk Mahla = Ku.

1	Kestnädal	Karjaliste Pääw	Tuul:
2	Neljasp.	Suur Neljas P.	
3	Kede	Suur Kede	ne
4	Loup.	Ambrosius	ja

Kristusse Illestonsmisest. Mark. 16, 1.

5	Pühhap.	1 Pühha	☉ 7. p. 1.
6	Esmap.	2 Pühha	wih:
7	Teisp.	3 Pühha	ma:
8	Kestnädal	Liborius	ne
9	Neljasp.	Pogislaus	☿
10	Kede	Leo	ilm
11	Loup.	Julius	☿

Künni pandud üfist. Joann. 20, 19.

12	Pühhap.	1 P. p. Illest. P.	med
13	Esmap.	Kerwasius	☉ 9. p. 1.
14	Teisp.	Künni Pääw	ja
15	Kestnädal	Karin	niis:
16	Neljasp.	Rudolf	led

Sel Kuul on 30 Pääwa.

17	Kede	Hans	
18	Loup.	Walerius	il:

Heast karjatsest. Joann. 10, 11.

19	Pühhap.	2 P. p. Illest. P.	mad.
20	Esmap.	Adolarus	☿ Soiad
21	Teisp.	Sulpisius	☉ 6. p. 1.
22	Kestnädal	Kajus	pä:
23	Neljasp.	Jüri Pääw	wad
24	Kede	Albert	ja
25	Loup.	Markuse P.	wäq:

Ürrikesse aia pärrast. Joann. 16, 16.

26	Pühhap.	3 P. p. Illest. P.	☿ ga
27	Esmap.	Rudolf	hea
28	Teisp.	Klaus	☉ 9. p. 1.
29	Kestnädal	Witalis	ilm
30	Neljasp.	Künni Pääw	

12mal selle ku päwal touseb päike, pole tundi pärrast kello 4 ning lähhab alla, pool tundi pärrast kello 7. Pääw on pitk 15 ja 9 tundi.

Majus.

Mäio = ehf Leht-Ku.

1 Rede	Wolbel Pääw	Wihm
2 Loup.	Sigismund	

Kristusse ärraminnemissfest. Joann. 16, 5.

3 Pühhap.	4 P. p. Ukest. P. f. Seldmune	
4 Esmasp.	Kottard	✕
5 Teisip.	Susanna	8. e. l.
6 Kestnädal	Tomisilla	ja
7 Neljasp.	Tesiderius	foe
8 Rede	Parnabas	tuul.
9 Loup.	Job	• Wil:

Sigest pallumissfest. Joann. 16, 23.

10 Pühhap.	5 P. p. Ukest. P.	ja:
11 Esmasp.	Wiktör	lis:
12 Teisip.	Malo	sed
13 Kestnädal	Liberatus	● 4. p. l.
14 Neljasp.	Sunt 4 Pääw	✕ pā:
15 Rede	Sohwi	wad.
16 Loup.	Peregrinus	Pär:

Sel Kuul on 31 Päwa.

Rõmustajast. Joann 15, 26.

17 Pühhap.	6 P. p. Ukest. P.	rast
18 Esmasp.	Erik	fed:
19 Teisip.	Potensia	da
20 Kestnädal	Pill	wäg:
21 Neljasp.	Tanislauus	• 2. e. l.
22 Rede	Emilia	ga
23 Loup.	Eduard	hea

Pühhast Waimust. Joann. 14, 23.

24 Pühhap.	1 Pühh	ja
25 Esmasp.	2 Pühh	✕
26 Teisip.	Ester	foe
27 Kestnädal	Veet	• 5. p. l.
28 Neljasp.	Willeim	
29 Rede	Mart	ilm.
30 Loup.	Petronella	•

Jesus ja Nikodemus. Joann. 3, 1.

31 Pühhap.	3 aito 3. p. P.	
------------	------------------------	--

8mal selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 3, ning lähhab alla pole tundi pärrast kello 8. Pääw on pikk 17, 8 aaga 7 tundi.

Junius.

Jaani: Ku.

1	Esmasp.	Kotikal	Soiad
2	Teisp.	Hiskias	pä:
3	Kestnaddal	Rasmus	E II. p. 1.
4	Meljasp.	Liso	wad
5	Nede	Poniwastus	ja
6	Loup.	Artemius	käl:

Kittast Mehhest. Luk. 16, 19.

7	Pühhap.	1 P. p. 3 a. J. P.	lid
8	Esmasp.	Medardus	wil:
9	Teisp.	Pertram	✕ ja:
10	Kestnaddal	Pitkem Pääw	lis:
11	Meljasp.	Blawius	sed
12	Nede	Pasillus	● 2. e. l.
13	Loup.	Tobias	†

Eurest Shto: sōma: aiast. Luk. 14, 16.

14	Pühhap.	2 P. p. 3 a. J. P.	il:
15	Esmasp.	Pidi Pääw	mad.
16	Teisp.	Justina	

Sel Kuul on 30 Päwa.

17	Kestnaddal	Kreet	Wahhest
18	Meljasp.	Nikander	wihma,
19	Nede	Kerwasius	① 7. e. l.
20	Loup.	Ulgarus	ja

Kaddunud Lambast. Luk. 15, 1.

21	Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P.	wahhest
22	Esmasp.	Alkassius	pil:
23	Teisp.	Pasilides	se
24	Kestnaddal	Jaani Pääw	pil:
25	Meljasp.	Kristiana	② wed
26	Nede	Jeremias	1. e. l.
27	Loup.	Radislaus	✕ ✕

Olge armollisfed. Luk. 6, 36.

28	Pühhap.	4 P. p. 3 a. J. P.	tur:
29	Esmasp.	Peetr. Pawl. P.	le:
30	Teisp.	Judit	∴ ga.

10mal selle fu päwal toufeb päike 3 werendel pärrast kello 2, ning lähhab alla, üks werendel pärrast kello 9. Pääw on pitt 18 ning üks pool tundi, 6 agga 5 ning üks pool tundi.

Julius.

Heina: Ku.

1	Kestnåddal	Teobald	Wåg:
2	Neljasp.	Heina Mar. P.	ga
3	Rede	Kornelius	2. p. l.
4	Loup.	Ulrik	foiad

Rohfest Kalla: sagist. Luk. 5, 1.

5	Pühhap.	5 P. p. 3 a. J. P.	på:
6	Esmaasp.	Hektor	wad
7	Teisip.	Trino	ja
8	Kestnåddal	Temitrius	mür:
9	Neljasp.	Kilian	rista:
10	Rede	Israel	minne.
11	Loup.	Eleonora	1. p. l.

Wariferide Sigußfest. Matt. 5, 20.

12	Pühhap.	6 P. p. 3 a. J. P.	Soe
13	Esmaasp.	Marrette P.	
14	Teisip.	Ponawent	ja
15	Kestnåddal	Apost. Jagg.	hea
16	Neljasp.	Mufust	

Sel Kuul on 31 Päwa.

17	Rede	Aleksius	fuia
18	Loup.	Rosina	12. p. l.
4000 Mehhe söötmisfest. Mark. 8, 1.			
19	Pühhap.	7 P. p. 3 a. J. P.	ne
20	Esmaasp.	Elias	ilm.
21	Teisip.	Daniel	Mär:
22	Kestnåddal	Apollina	rista:
23	Neljasp.	Karolina	min:
24	Rede	Kristin	ne
25	Loup.	Jakobi Pääw	11. e. l.

Walle Prohweridesf. Matt. 7, 15.

26	Pühhap.	8 P. p. 3 a. J. P.	
27	Esmaasp.	Marta	ja
28	Teisip.	Peatriks	
29	Kestnåddal	Olowi Pääw	wihm.
30	Neljasp.	Abdon	
31	Rede	Hermann	X

14mal selle ku päwal touseb päike 3 werendel
parrast kello 4 ning lähkääb alla, werendel pärr:
rast kello 7, pädw on pitk 14 ning üks pool, 8
agga 9 ning üks pool tundi.

Augustus.

Leikussfe: Ku.

1	Loup.	Peetri Wang.	Soe
		Ilukohrsest Maia: piddajast. Luf. 16, 1.	
2	Pühhap.	9 P. p. 3 a. J. P. E 10, e. l.	
3	Esmaasp.	Cleasar	ja
4	Teisip.	Judas	he
5	Kestnaddal	Tominiufus	ilm,
6	Neljasp.	Eigenius	
7	Kede	Tonatus	Pitt:
8	Loup.	Siriakus	

Jerusalemma ärrarifikintssest. Luf. 19, 41.

9	Pühhap.	10 P. p. 3 a. J. P.	II, p. l.
10	Esmaasp.	Lauritse Väärw	le:
11	Teisip.	Herm	ja
12	Kestnaddal	Eisebius	wih:
13	Neljasp.	Alara	ma:
14	Kede	Ello	pil:
15	Loup.	Ruffi Mar. P.	wed.

Bariserist ja Tölnerist. Luf. 18, 9.

16	Pühhap.	11 P. p. 3 a. J. P.	5. p. l.
17	Esmaasp.	Isaak	

Sel Kuul on 31 Päwa.

18	Teisip.	Leno	Hea
19	Kestnaddal	Sebald	ag:
20	Neljasp.	Rut	ga
21	Kede	Willibert	
22	Loup.	Sakus	wah:

Kurdist ja teletumast. Mark. 7, 31.

23	Pühhap.	12 P. p. 3 a. J. P.	+
24	Esmaasp.	Pertli P.	o, e. l
25	Teisip.	Ludwik	he
26	Kestnaddal	Treneus	tunt:
27	Neljasp.	Verend	ne
28	Kede	Mukustin	
29	Loup.	Joann. Hukk.	

Preestrist ja Lewitist. Luf. 10, 23.

30	Pühhap.	13 P. p. 3 a. J. P.	ilm.
31	Esmaasp.	Nebelka	

14mal sette ku päwal touseb päike 3 werendel pärrast kello 4, ning lähkää alla, werendel pärrast kello 7. Väärw on pitt 14 ning üks pool, õ agga 9 ning üks pool tundi.

September. Siggise-ehf Mikli-Ru.

1 Teisp.	Ekidius	4. 6. 6.
2 Restnaddal	Elisa	Hal:
3 Meljasp.	Reinart	✓
4 Rede	Moses	fab
5 Loup.	Kai	wil:

Künnest Piddali: többisest. Luk. 17, 11.

6 Pühhap.	14 P. p. 3 a. J. P.	lufs
7 Esmaasp.	Rigina	ja:
8 Teisp.	Mar. Sündmunge	9. p. l.
9 Restnaddal	Abigail	ma
10 Meljasp.	Eobald	ja
11 Rede	Pädel Pääw	✓
12 Loup.	Sirus	enna:

Mammonast. Matt. 6, 24.

13 Pühhap.	15 P. p. 3 a. J. P.	miste
14 Esmaasp.	Wien Wendum.	1. p. l.
15 Teisp.	Nikodemus	wih:
16 Restnaddal	Erwemia	ma:

Sel Ruul on 30 Päwa.

17 Meljasp.	Titus	sed
18 Rede	Werner	
19 Loup.	Wanstus	ja

Raini: Linna Surmuf. Luk. 7, 11.

20 Pühhap.	16 P. p. 3 a. J. P.	+
21 Esmaasp.	Matteuse Pääw	tuul:
22 Teisp.	Morits	4. 6. 6.
23 Restnaddal	Osea	
24 Meljasp.	Kleowas	sed
25 Rede	Haralt	
26 Loup.	Tetel	il:

Wee: többisest. Luk. 14, 1.

27 Pühhap.	17 P. p. 3 a. J. P.	
28 Esmaasp.	Wentfel	mad.
29 Teisp.	Miheli Pääw	8. p. l.
30 Restnaddal	Hironimus	

12mal selle ku päwal touseb päike kello 6, ning lähhab alla kello 6. Pääw on pite 12, ning 6 ka 12 tundi.

Oktober. Wina: meil Roja: Ku.

1 Neljasp.	Wolrad	Kan:
2 Nede	Jairus	ge
3 Loup.	Wolmer	tuul

Suremast Käsust. Matt. 22, 34.

4 Pühhap.	18 P. p. 3 a. J. P.	✓ ja
5 Esmasp.	Wides	wihm.
6 Teisp.	Amalia	8
7 Kestnaddal	Susanna	● 6. p. l.
8 Neljasp.	Kustaw	Tac:
9 Nede	Tomasia	was
10 Loup.	Purkart	lööb

Alwatud Innimesest. Matt. 9, 1.

11 Pühhap.	19 P. p. 3 a. J. P.	felle:
12 Esmasp.	Mai	ta:
13 Teisp.	Teresia	ma
14 Kestnaddal	Kalifstus	● 10. e. l.
15 Neljasp.	Heddo	ja
16 Nede	Kallus	⋯ dz
17 Loup.	Dlop	fäb

Sel Kuul on 31 Päwa.

Wihma Kideff. Matt. 22, 1.

18 Pühhap.	20 P. p. 3 a. J. P.	mad
19 Esmasp.	Eufius	tul:
20 Teisp.	Wendelin	le:
21 Kestnaddal	Ursel	⊙ 10. e. l.
22 Neljasp.	Gewerin	wad.
23 Nede	Salome	Kalm
24 Loup.	Wlorentin	

Runninga: Mephe Poinst. Joann. 4, 47.

25 Pühhap.	21 P. p. 3 a. J. P.	ja
26 Esmasp.	Ammandus	tuul:
27 Teisp.	Wilip	
28 Kestnaddal	Engelbregt	ne
29 Neljasp.	Abfalom	⊙ 11. e. l.
30 Nede	Josawat	ilm.
31 Loup.	Wolrogang	

16mal selle fu päwal toufeb päife pole tundi
päärast fello 7, ning lähhab alla pole tundi pär:
rast fello 5. Päaw on pirk 9, 6 15 tundi.

November.

Talwe: Ku.

Rawwalast sullaseft. Matt. 18, 23.

1 Pühhap.	22 P. p. 3 a. J. P.	Ilm
2 Esmasp.	Hingede Pääw	läh:
3 Teisip.	Kotilieb	háb
4 Kestnädal	Ott	✓
5 Neljasp.	Kasper	kül:
6 Kede	Paltser	● 4. e. l.
7 Loup.	Klaudius	ma:

Kohto: Rahhast. Matt. 22, 15.

8 Pühhap.	23 P. p. 3 a. J. P.	le
9 Esmasp.	Theodor	ja
10 Teisip.	Martin Luther	háf:
11 Kestnädal	Martin Pliff	kab
12 Neljasp.	Urkadius	wäh:
13 Kede	Preedrik	● 2. e. l.
14 Loup.	Leopold	he

Jairi Lütrest. Matt. 9, 18.

15 Pühhap.	24 P. p. 3 a. J. P.	lund
16 Esmasp.	Alweis	sadda:
17 Teisip.	Jonas	ma.

Sel Kuul on 30 Päwa.

18 Kestnädal	Esra	✓
19 Neljasp.	Liisbet	Selge
20 Kede	Amos	kül:
21 Loup.	Maria Thwerb.	● 5. e. l.

Hirmisast Ärrakautamisse tööst. Matt. 24, 15.

22 Pühhap.	25 P. p. 3 a. J. P.	ilm.
23 Esmasp.	Klement	Lum:
24 Teisip.	Josias	me:
25 Kestnädal	Saddriina Pääw	saddo
26 Neljasp.	Konrat	kül:
27 Kede	Isai	ma
28 Loup.	Künter	● 11. p. l.

Kristusse Sisse: söitmisseft. Matt. 21, 1.

29 Pühhap.	26 P. p. 3 a. J. P.	tule:
30 Esmasp.	Andres P.	ga.

9mal selle ku päwal touseb päike pole tundi
pärrast kello 8, ning lähhab alla pole tundi pärrast
kello 3. Pääw on pitk 7, d agga 17 tundi.

1	Teisip.	Arent	Par:
2	Kesknäddal	Kandidus	ras
3	Neljasp.	Parbo	✓
4	Nede	Agaton	Külm
5	Loup.	Wolber	● 3. p. l.

Tähhed enne wimist Päwa. Luf. 21, 25.

6	Pühhap.	2 Kr. Tull. P.	ja
7	Esmap.	Natalia	lum:
8	Teisip.	Maria Sam.	me:
9	Kesknäddal	Juhkum	+
10	Neljasp.	Pühhem Päaw	
11	Nede	Elso	tuist.
12	Loup.	Ottilia	Ⓟ 6. p. l.

Joannes Wangi-tornis. Matt. 11, 2.

13	Pühhap.	2 Kr. Tull. P.	
14	Esmap.	Nikolaus	Külm
15	Teisip.	Johanna	
16	Kesknäddal	Idia	ja
17	Neljasp.	Albina	

18	Nede	Kristow	lum:
19	Loup.	Eott	mi.

Joannesse Tunnistusfest. Joann. 1, 19.

20	Pühhap.	4 Kr. Tull. P.	Ⓢ II. p. l.
21	Esmap.	Toma Päaw	
22	Teisip.	Peata	
23	Kesknäddal	Ido	Kah:
24	Neljasp.	Ewa	
25	Nede	Toulo	ho
26	Loup.	Teine Pühha	

Sest immet's pannemistest. Luf. 2, 33.

27	Pühhap.	P.p. Kr. Tull. P. Kolmas Pühha	
28	Esmap.	Süta Laste. P.	Ⓢ 6. p. l.
29	Teisip.	Noa	ilm.
30	Kesknäddal	Tawet	✓
31	Neljasp.	Silwester	

10mal selle ku päwal touseb päife werendel pärrast kello 9, ja lähhab alla 3 werendel pärrast kello 2. Päaw on pitt 5 ja üts pool tundi, 6 agga 18 ja üts pool tundi.

Päwa = ja Ku = warjutamisest.

Sel aastal on 4 Päwa: ja 2 Ku: warjutamisest, agga neist polle mitte üksainus meie pool nähtaw.

Esimesenne Päwa: warjutamine on 13mal Jüri: ku päwal, õhtul. Päike saab wähhä warjotud ja se on Wenne: Maal Irkutski Ku: bermangis nähha.

Esimesenne Ku: warjutamine on 28mal Jüri: ku päwal. Ku saab ülleüldes warjotud ja se on Amerika: Maal esimesest hakkatusest wiim: sest otsast sadik nähha.

Teine Päwa: warjutamine on 13mal Peht: ku päwal pärast lounat kello 1. Päike saab wähhä warjotud ja se on üksnes louna pole jure merre peäl nähtaw.

Kolmas Päwa: warjutamine on 7mel Roja: ku päwal, õhtul. Päike saab wähhä warjotud, ja se on India sure merre peäl nähtaw.

Teine Ku: warjutamine on 22sel Roja: ku päwal, enne lounat kello 10. Ku saab ülleüldes warjotud ja se on põhja pole Amerika: Maal sest

aiast kui se hakkab senni kui se lõppeb nähha, agga Spania:, Pransosi:, Saksa: ja Rootsi: Maal polle se warjutamine mitte eumani, kui agga tük aega nähha.

Nelijas Päwa: warjutamine on 6mal Talwe: ku päwal, homikul. Päike saab wähhä warjotud, ja se on Ufsa: Maal põhja ja päwatonsma pole Siberi: Maal nähha.

Lada piddamisesed Eesti: Maal.

Meäri Kuul: 7mel ja 8mal Päwal Paltisi Linnas, on Lada, kus keikjuggust kaup, weiksid ja hobbosid müakse. Sessammal Kuul 10mal ja 11mal Päwal, Hapsals Linnas, nendasammoti Lada. Sessammal Kuul, seitsemel, ja kahhetšamal Päwal kolmatkümmend, Rakwerre Linnas sessam: masuggune Lada. Künla: Ku kolmandamal Päwal Paide: Linnas, sessamastig:

gune Lada. Jaani = Ku 16mal ja 17mal
Päwal Rakwerre = Linnas, nendasammoti
Lada. Sellsammal Kuul 20nemast Päwast
sadi, ku otsani, Tallinnas suur Lada lei-
gesugguse kaubaga. Sellsammal Kuul 25.
Päwal Paides nendasammoti Lada. Miht-
li = Ku 14mal ja 15mal Päwal Hapsalus.
Sellsammal Kuul 26mal, 27mal ja 28mal
Päwal Tallinnas, Weitse = ja Hobbose-
Lada, Wirro = ja Karja = warrawa ees.
Wina = Ku esimesel ja teisel Päwal
Paltisi Linnas, Weitse = hobbose = ja lei-
gesugguse Kauba Lada.

Patto hakkatus fergem,
kui patto ots.

Bömi maal, Weieri allewis, olli
üks tüttarlaps, nimmega Lenora;
se maast maddalast ei kolband. Küll
juhtub, et lapsel pahhad wiisid; agga
õppetus pörab mitto, et endist lug-
gu ennam ei olle. Ei Lenora põ-
rand, waid jäi tagga tiggedamaks
weel, ja rikkus ka sedda head Wanu-

jut ärra. Sest Wanujo olli tännini
leiwawannema sanna kuulnud, keif
ilma aiama tēhes, et lust temmaga
ellada olli.

Nenda ellame üksford taewas. Seäl
rõmustab teine teist, isseennesest sedda
tehhes, mis kōhus on. Agga senna
sawad agga need, kes siin ei tūddi,
selle peäle wäljaõppides.

Wanujo tūddis ärra, ja Lenora wi-
sid hakkasid ta mele pärrast jama, mis
lābbi teine woito sai. Sest, kui nüüd
Wanujo sanna kulis, naeris tedda Le-
nora, ehk kui ta wastane olli, melitas
ta tedda, ja se lābbi siggisid Lenora
koerused Wanujo siiddamesse. Sedda
wastasem Wanujo olli, sedda suremaks
sobrats jaid Lenoraga — sest, üksi kōn-
dides,

dides, tulles iggawus igga tee peäle
kätte, ja nüüd teisel olli teisest seltsi.
Agga mitto surma rohhi maggus, ni
kaua kui kele peäl — nenda on ka kure-
ja inimessse selts.

Kiul leiwawannem weel Wanujut
katsus nomida, ja lubbas, ka eddespidi
temma eest hoost kanda, kui endiseks
inimessesks taggasi pididi pōorma —
agga mis nisuggune tullewist asjust
luggu peab, kui se agga mele jārvel,
mis kā; ehk mis õpperus mōub, kui
nouandia eksitab — tulgo ingel tae-
wast.

Keif hea endine luggu jai nüüd wal-
leks — ei kiitnud ükski ennam Wanu-
jut; ja leiwawannem isegi, kes tänni-
ni mitte alwa sanna temmale annud,

ei sanud ennam heaga korda. Siiski
ei arwand Wanujo, siud ennese polest
ollewad, waid luffas keif perremehhe-
tiggedusse peale, nenda kui Lenora ta
fõrwa fossis. Mioti ommeti loi nago
mõtlemä, sest igga efsia ennese süddame
tunnistus wahhestki aiaß wallo, mis
läbbi Jummalä waim ifka weel pöör-
da katsub — agga se wa:us kōhhe
jälle alla; sest wāggise Jummal ühhe-
gi meest ei parranda, ja kes temma
armo kutsmist ei kule, peab patto koor-
ma kandma.

Ei olnud siis ennam ello Wanujo-
ga, ja perremees satis tedda temma
wannematte jure taggasi, kes tedda
maast maddalast aumäärt ollid kaswa-
tand. Mis rõno temmal siis nendegi
jures wois olla. Sest panne dālat
waggade seltsi, temma seäl nendasam-

moti tuskas, kui wagga dālatte seltsis.
Wanujo hakkas sepārrast hulkuma üh-
hest kōhhast teise, ja Lenora tagga jär-
rel; et wiimne kõlbduß temmast piddi
kadduma. Sest ükski ei hüüdnud en-
nam temma peale, ja ta läks kuhho
pat awwatelles, otse kui paat, mis il-
ma aerota ja türita lanedest saab ae-
tud — ehk, kes nisuggust ka lähhäb
juhhatama, kes agga häbbematta sanno
wasto annab? sest õige innimenne ei
tohtind ta peale tõssiste wadatagi, siis
ninna jäi nõrko, ja wiha kees keif
nāo punnaseks. Agga jälle, kes wal-
latust fallis olli ta seltsiks — ja need
petsid wiimse tinga, mis ta tenimisse
aial sanud, ta kääst ärra, et ride-hilbud
agga jäid.

Wanujo! Wanujo! pōra weel, ja
tusseta sedda diaust mele mis enne si-

no süddames olli; — kui hea laps tul-
lid peesast wälja! Kurri nou on sind
ärre eksitand! agga weel pirab õppe-
tus ümber; sest igga õige inimesse
silmingi weel juhhatab ja õppetab. Ag-
ga Wanujul ei olnud silma egga kõrwa.

Nenda möda maid laddudes juhtus
ta ühhe kõrtso, kus üks tee-käia õ
maial olli, ja sesamma lugges, enne
maggamist, omma rahha, ning ohkas
raskeste. Agga se rahha hellises sen-
na kõrtso-allusse, kus Wanujo mag-
gas. — Kas peastame tedda temma
waewast? naeris Wanujo Lenora was-
to, ja teine kostis, siis ennam ei õh-
kaks, ja meil olleks rahha. — Kui ag-
ga nenda tappan, et ükski ei nä, mõt-
les Wanujo siis, ja uinus maggama.

Et ükski ei nä — se on igga

kurjateggia lotus — nago olleks sure
kättemaksia ees ka pimmedust. Nar!
eks mitto looma selleta pimmedas näh-
ha? — ja keige asjade Loja ei sedda
peakse mitte? Agga seddawisi pettab
pat — temma kallab so silmad ikka
senua, kus Jummal nago warjul, ja
ei tulleta temma ahwardamissed mitte
enne mele, enne kui jo kaela peäl on.

Esiste hakkas Lenora wastane wiis
Wanujo mele pärrast ollema. Siis
jät isse holetumaks. Siis wastaseks.
Siis jo raatsis warrastada. Ja se
melepahhandus, mis temmal sest olli,
teggi tedda riakaks ja jodifuks. — Wa-
nujo, kelle meel ja mõtte esimessest
otsast ni õige olli, et mingisuggust kõw-
werust ei kannatand, kannatas nüüd
keif kurja tehha. Nenda siggib pat,
kui ennam õppetus ei mõu — tolmo

surusest ta hakkab, mae kõrguseks ta
touseb.

Kui tedda agga nenda tappan, et
ükski ei nä, ollid Wanujo eesimesed
mõtted jälle, kui wasto homikut ühes
arkas — ja Lenora ütles: õige prae-
go läks meie mees — ikka alla, ma
pole. Lähhan agga siis järrel, kostis
Wanujo, et tedda sel koidikul weel kät-
te saan. Ja kui ta temma liggi sai,
pistis ta noaga taggant temma südda-
me kohta, et kõhhe langes — ja siis
agga kallitsede kallale.

Agga mis hirmus ehmatas tulli tem-
ma peale, kui näggi, et se ta ennese
isä olli. Mo Jummal! mo Jesus!
mis ollen ma teinud! — Ja isä wõis
agga weel öelda: Poeg! poeg! selle
rahhaga piddin sind ülesotsima, ja jälle

innimeste sekka toma — wotta sedda
ja minne, et sind ükski ei leia — sur-
res weel pallun Jummalat sinno eest.
Ja sedda üteldes heitis ta hinge.

Oh, teie innimesed, kes mind seia
saatnud! loi Wanujo kaed kofko, ja
wottis sedda samma noa, ja hakkas
omma kõrri mahhaleikama; agga se ol-
li ni kibbe, et käest langes. Senni
juhtus tee-rahwas tullema; nende eest
ta kargas metsa. Agga, kuhho jook-
sed! kuhho jooksed, kui kaebaja so en-
nese pones? Katte mind, mäed ja or-
rud! nelage mind ärra, wee soned!
talla mind põrmuks, surm! et hingki
põrmuks saab! Agga se ei surre —
ma willets! ma waene! ei se surre!
nenda kohkus ja kargas ta ühhe poe-
sa alt teise alla, senni kui õ kätte war-

jus — siis wast löötsudes ja wärrise-
des nago paika sai.

Agga nüüd tulli mele, mis mees ol-
leks woinud olla — oh Jummal! kui
nende tahmist olleksin teinud, kes mind
kurja kelasid; agga neid ma wihtasin,
ja nende peäle wassetasin, et nende san-
na alwaks piddi jama — nüüd nuht-
lus kâ! Jõsa wiimised sannad, ja se
halle meel, mis temma nâo peäle jäi,
leikasid kui keige kibbedama noaga tem-
ma süddame sisse — Taewas loi wal-
ko — koue müristamine põrrotas ma-
ilma — rânk jaddo aias wasto maad;
ja kui pisse tuloke kâis, olleks hopis-
ma sisse puggeno — kes hallastab!
kes hallastab! kelle warjo alla peidan!
nenda keerles ja weerles ta õ otsant,
seni, kui päike homikut jälle terre-
ras — ja siis langes jälle eisse kihur-

tamisse alla — igga lind, igga loom
kulutab, kus ollen; iggaüks wottab
mo nâust, mis ollen teinud, sest Jum-
mala silm rõhub mo hinge.

Nenda ta aias monned pãwad mõ-
da metsi, ja unnigi ei pannud temma
abhastust seisma; sest se uinutab ag-
ga sedda õnnetut, kes ilmasüta. Ja
kui ta ennast arwas kaugele jo lãinud,
nãggi ta jãlle needsammad põesad. Ei
kannatand siis ennam, waid lãks ja
andis isse ennast kohto kätte — ehk
Jummal nüüd, temma endise wagga-
dusse pãrrast, heitis armo temma hin-
ge peäle. Agga rummal! kes ni su-
relinne õnna kurjusse peäl olled, kas
nããd need wõrgud, mis sinno ette lõ-
wad, kui nuhtlusse eest tahhad põgge-
neda!

O p p e t u s:

Kui olled tee peält ärraeksinud, kas
wihhastelled, kui fegi hüab, et auks ei
pea minnema? — ärra wihhastelle siis
ka selle jutto õppetusse pärrast! Sest,
se sest ennam ehk õppetust ei sa, kes
jo hukka läinud; agga küll se, kes weel
hukkaminnemisse peäl.

Kõrwits ja tamme-tõrro.

(Üks Jut, mis üks isä, rohho: aedas tõndides,
omma poiale räägib.)

Keik, mo poeg, on targaste
Lojast seätud kauniste;
Waia polle middagi,
Äsjata ka ühtegi;
Päike, ku, keik tähhed ka,
Mis seält paistwad auuga,
Ja se wähhem põrmoke,
Mis sa filmaga ei nä,

Seiswad, seätud Zummalast,
Ommal kohhal illusast.

Igga assi, waat! on teäl
Täielinne. Siiski weel
Julgeb monni moistmatta
Uht ja teist siin laidata.

Sedda julges üks mees ka,
Kedda ma ei nimmeta.
Kui ta nõdra wäne külges
Mäggi sure kõrwitse,
Kaske kui sesinnane,
Mis sa isse kaswatand;
Waat! siis julges ta ja ütles:
Ei ma polleks ripputand
Mi suurt koorma waeseste
Nõdra wänekesse külge.
Kõrwitsid keik kõrgesse
Olleksin wist pannud ma

Sure kõrge tamme külge
Illusast seäl kaswama.

Menda üteldes ta läks,
Ja sai kättes unniseks;
Heitis siis end pikkali
Tamme alla, kenne warjus
Maggama ta kohhe uinus.

Monnel aial polnudki
Tule lehte kussagi;
Agga kui ta alles maggas
Toufis tuul, et tamme ladwas
Oksad agga tantsiwad,
Ja need tõrrud kullurwad
Mi kui rahhe ussinast,
Kohhinal ja wallusast.
Muist küll langsid rohho peäle,
Agga üks suur tõrro kargas

Otse mehhe ninna peäle,
Et ta kohhe lillesärkas;
Ja ta tundis peage
Et ta ninna werrine.

Se weel lähhab wähhhe korda,
Mötles ta, ja läks siis ärra,
Häbbi täis, et temma tahtnud
Tammel seada kõrwiisid.
Kukkudes need ollefsid,
Utles ta, mind furnuks lönud.
Oh, kui rummal olin ma!
Koja tõ on laitmatta.



Moistatused.

Keerleb ja weerleb, kui otsa saab,
munneb.

*qrvvuuuung

Hobbone joseb, ohjad seiswad.

*v!G

Hobbone ohjata, mees pitsata, te
tolmata.

*auvj annS

Hobbone sõidab ja lihha weab wähh-
hemaks.

*uuuuuwaqay

Kaks härjad püüdisid tappelda, mäg-
gi olli wähhel?

*gva qruujs

Hobbone tallis, sabba räästas.

·sims

Joseb ristimatta ja on kaks kord
sündinud.

·vuuvs

Jõse keieto, isse meieto, isse ilmama
rakendata.

·jvqzg

Kaks wenuaksed ühhe siddemega se-
utakse.

·qvanzi sjvvs

Keieto meieto, ilmama tark.

·na-vjapzg

Harrakas linna, sabba wäljas.

·qjvva-vbanzg
